

Behov for kapacitetsudvidelser i Region Hovedstadsområdet

Nærværende notat gennemgår behovet for kapacitetsudvidelser i Region Hovedstadsområdet.

Region Hovedstaden

I København & Frederiksberg og tre optageområder nord for København vil der på grund af udsigten til, at ungdomsårgangene i flere af disse områder fortsat stiger helt frem til 2020 eller kun falder marginalt, være et vedvarende behov for kapacitetsudvidelser, idet gymnasierne i disse optageområder gennem de seneste 4-5 år hvert år har optaget flere elever fra år til år og med stigende klassekvotienter.

Der er dog også sket udbygninger i området de seneste 10 år. Dels blev der i de sidste år af amtstiden etableret nye gymnasier i Nærum og Ørestaden og igangsat udbygninger i Frederiksværk og Gribskov, dels blev der igangsat væsentlige udbygninger i Hillerød og Virum i de år, hvor staten havde forsyningspligten for gymnasiepladser. Endvidere blev der skabt 100 nye pladser ifm fusionen af Øster Borgerdyd og Metropolitanskolen i nye lokaler på Øster Vold. Men disse udvidelser er ikke tilstrækkelige til at imødekomme den fortsat stigende søgning.

En analyse af behovet efter elevsøgningens fordeling på bopælskommuner viser, at kapacitetsudvidelsesbehovet i København og København Nord kunne dækkes ved etablering af et nyt 10-spors gymnasium i Furesø kommune, der ikke er hjemsted for noget offentligt gymnasium, men har en forventet stxsøgning på 9 spor i 2020, samt et nyt gymnasium placeret centralt i hovedstaden med 11 spor. Det er dog en omstændelig proces at oprette et nyt gymnasium.

I området København Nord søges kapacitetsproblemet i stedet løst ved at imødekomme ansøgninger fra Gladsaxe Gymnasium og Borupgård Gymnasium med tilsammen 14 klasser, da disse to skoler traditionelt har mange ansøgere fra Furesø kommune. (Gladsaxe Gymnasiums projekt viste sig at ligge under egenfinansieringsgrænsen). De resterende klasser kan placeres på Handelsskolen København Nord afdeling i Lyngby, hvis denne skoles ansøgning om stx-udbud imødekommes.

I Nordsjælland har Fredensborg kommune en forventet søgning svarende til 9-10 spor, men intet gymnasium. Eleverne søger traditionelt til enten Helsingør eller Hillerød. Kapacitetsbehovet søges løst ved en udbygning i Helsingør med to spor, idet gymnasiet i Hillerød giver udtryk for, at de kan have 6 klasser mere, end de er normeret til, ved fuld, fleksibel udnyttelse af lokalerne efter de seneste tilbygninger.

I optageområdet langs banen mellem Herlev og Frederikssund er der et estimeret behov for en udvidelse på 11 klasser. Kapacitetsbehovet imødekommes til dels ved at give tilskud til ansøgninger på i alt 15 klasser fra Borupgaard Gymnasium i Ballerup (9 klasser) og Egedal gymnasium (6 klasser), der er de to gymnasier i området, der har søgt i puljen. Borupgaard modtager dog også elever fra nabooptageområdet, og de 4 af klasserne på Borupgaard forventes brugt til elever fra kommunegruppe B.

For hver af de fire kommunegrupper gælder:

A. København

Ifølge kapacitetsanalysen forventes der at blive et behov for plads til 34 ekstra stamklasser i 2020. Der imødekommes ansøgninger om 20 nye stamklasser.

- Christianshavn Gymnasium udvides med 3 klasser i eksisterende tagetage.
- Gefion Gymnasium udvides med 6 klasser. Særlig behandling som følge af lejeforholdene i SEA-byggeri.
- Københavns Åbne Gymnasium udvides med 4 klasser.
- Nørre Gymnasium udvides med 3 klasser.
- Rysensteen Gymnasium oplyser, at skolen planlægger at udvide med to ekstra spor. Har ikke fremsendt en ansøgning.
- Ørestad Gymnasium. Søger pt. ikke om vedvarende udbygning, men om huslejetilskud på kort sigt, idet gymnasiet fortsat ikke kan overgå til bygningsselveje pga. uafklarede matrikulære forhold ift. folkeskole, der bygges på samme grund. Dette huslejetilskud skal ikke trækkes fra kapacitetspuljen.
- Falkonergården oplyser, at skolen planlægger at udvide med 4 ekstra klasser. Skolen har ikke søgt puljen.
- Frederiksberg Gymnasium søger ikke om udvidelse.
- Tårnby Gymnasium udvides med 4 ekstra klasser.

Samlet set udvides med 30 stamklasser, idet Falkonergården og Rysensteen har oplyst, at de planlægger at udvide med 10 ekstra klasser uden ansøgning i puljen. Det efterlader et udækket behov for 4 stamklasser. Disse kan findes ved at forudsætte, at en del af udvidelsen af Gl. Hellerup Gymnasium (4 stamklasser) bliver anvendt af elever fra Københavns kommune.

B. København Nord

Ifølge kapacitetsanalysen er der et samlet behov for yderligere 42 stamklasser i 2020. Der imødekommes ansøgninger om 8 klasser, og skolerne udvider selv med 15 klasser. Kapacitetsanalysen viser, at der i Gentofte ligger 4 offentlige gymnasier, der i dag har en kapacitet, der ligger 3-4 spor over kommunens eget forventede elevgrundlag i 2020. Der er derfor ikke behov for kapacitetsudvidelser i denne kommune isoleret set. (Der er her taget højde for, at en væsentlig del af eleverne på Aurehøj i 2012 var elever fra andre kommuner, der havde valgt Aurehøj ud fra skolens profilinjer i musik). Et gymnasium som Gl. Hellerup ligger dog på grænsen til Københavns kommune og optager mange elever herfra, hvorfor dette gymnasium bør udvides.

- Aurehøj Gymnasium søger udvidelse med 3 klasser. Afslag
- Gammel Hellerup Gymnasium udvides med 9 klasser. Imødekommes med tilskud til 8 klasser, idet gymnasiet selv har udvidet med 1 klasse. 4 klasser til elever fra Københavns kommune.
- Ørdrup Gymnasium søger om udvidelse med 7 klasser. Afslag.
- Øregård Gymnasium søger om udvidelse med 6 klasser. Afslag.
- Gladsaxe Gymnasium oplyser, at skolen planlægger at udvide med 5 klasser.
- Virum Gymnasium har oplyst en ekstra kapacitet på 4 klasser uden fremsendt ansøgning.
- Birkerød Gymnasium har selv udvidet med 7 klasser. Har oplyst, at skolen ikke planlægger yderligere udvidelse.
- Nærum Gymnasium oplyser, at skolen planlægger at udvide med 6 klasser. Har ikke fremsendt ansøgning.

Samlet set udvides med 19 stamklasser, idet Gladsaxe Gymnasium, Virum Gymnasium og Nærum Gymnasium planlægger at udvide med 15 klasser uden ansøgning til puljen, og idet de 4 af de 8 stamklasser på Gammel Hellerup Gymnasium er anvendt til dækning af forventet kapacitetsbehov i København (jf. afsnit A. København ovenfor). Der er i optageområdet en forventet overkapacitet på hf på 2 klasser, der i stedet kan anvendes til stx. Herefter mangler der plads til 21 klasser, hvoraf 4 klasser kan placeres på Borupgaard Gymnasium (jf. afsnit D om kapacitetsbehovet fra Herlev til Frederikssund). De resterende kan måske placeres på Handelsskolen København Nord, hvis denne godkendes til stx-udbud med 6 spor (18 klasser).

C. Nordsjælland

Der er et samlet behov for 13 stamklasser i 2020. Gymnasiet i Hillerød har udtalt, at det ved en fuld, fleksibel anvendelse af sine lokaler efter de seneste udbygninger kan huse 6 stamklasser mere. I området søger kun Helsingør Gymnasium tilskud fra puljen. Fredensborg kommune, der grænser op til Helsingør, har ikke selv et gymnasium, men en forventet søgning svarende til 9-10 spor.

- Helsingør gymnasium søger om udvidelse med 6 klasser.

Idet det forudsættes, at Frederiksborg Gymnasium i Hillerød kan rumme 6 stamklasser mere, end deres officielle kapacitet tilsiger, kan kapacitetsudvidelsesbehovet i Nordsjælland klares med en udvidelse af Helsingør Gymnasium med 6 stamklasser. Dette efterlader et behov for 1 stamklasse, som evt. kan henvises til København Nord, hvor et stx-udbud i 2020 på 6 spor i Lyngby efter beregningerne netop giver 1 stamklasse i overskud i kommunegruppe B.

D. Fra Herlev til Frederikssund

Der er et samlet behov for yderligere 11 klasser i 2020. Men den utilstrækkelige imødekommelse af behovet fra Furesø kommune i kommunegruppen København Nord, hvor denne kommunes elever i væsentligt omfang søger til gymnasiet i Ballerup, giver behov for ekstra kapacitet i dette optageområde.

- Borupgård Gymnasium (i Ballerup) udvides med 9 ekstra klasser. Herefter vil skolen have en stamklassekapacitet på 42 stx-klasser.
- Egedal Gymnasium udvides med ekstra 6 klasser.

Samlet set udvides med 15 klasser, hvilket er alle de klasser, der er søgt om tilskud til fra kommunegruppens gymnasier. Dette skulle i forhold til prognosen, der viser et ekstra klassebehov på 11 stamklasser isoleret set i dette område sikre, at Borupgaard Gymnasium også kan optage elever fra nabosøgeområdet (Furesø kommune), nemlig 4 klasser.

E: Københavns Vestegn.

Der er efter prognosen behov for 20 nye stamklasser i 2020. CPH West har i sit skema oplyst, at skolen planlægger at udvide kapaciteten i 2020 med 3 klasser, uden at institutionen har fremsendt en ansøgning til puljen, og Avedøre Gymnasiums ansøgning om udvidelse med 2 klasser omfatter et projekt, der ikke udløser tilskudsbehov, da udgiften til udvidelsen er under egenfinansieringsgrænsen. Herefter mangler kapacitet til 15 klasser, men da der er en prognosticeret overkapacitet på de 3 Roskilde-gymnasier på 20

klasser, henvises til, at eleverne fra denne kommunegruppe kan blive optaget i Roskilde, hvortil en del allerede søger.

Beregning af kapacitetsudvidelsesbehovet i 2020 i kommunegrupper

Behovet for varig kapacitetsudvidelse på de offentlige gymnasier estimeres som forskellen på den nuværende kapacitet, herunder allerede gennemførte/beslutede udvidelser, og det prognosticerede kapacitetsbehov i 2020. Det forudsættes, at de private gymnasiers andel af den samlede stx-bestand forbliver uændret over årene.

Som led i beregningen af kapacitetsudvidelsesbehovet inddeles landet kommuner i 28 kommunegrupper, der hver især omfatter et rimeligt fælles elevopland. Ud fra 1) de seneste oplysninger (efteråret 2010) om kommunefordelingen af landets bestand af stx-elever på de offentlige gymnasier fremskrevet til 2011, 2) det samlede antal tilskudsudløsende 1.g elever i efteråret 2011 på gymnasier i pågældende kommunegruppe og 3) Danmarks Statistiks prognose for udviklingen i antallet af 16-årige i de enkelte kommuner fra 2011 til 2020 estimeres antallet af 1.g'ere på stx i 2020 i hver kommunegruppe og hver kommune.

Dette gøres ved at beregne, hvilken andel af landets bestand af stx-elever på de offentlige gymnasier den enkelte kommune leverede i 2010. Denne andel anvendes på antallet af tilskudsudløsende 1.g'ere i efteråret 2011, for at estimere antallet af 1.g'ere fra hver kommune i dette år. Herefter opregnes til en prognose for antal 1.g'ere i 2020 ved at anvende Danmarks Statistiks prognose for antallet af 16-årige i de enkelte kommuner fra 2011 til 2020.

Ud fra en forudsætning om 28 elever i hver 1.g klasse og uændret klassetal i de tre gymnasieår estimeres derefter et samlet klassebehov i hver kommunegruppe og hver kommune i 2020, jf. tabel på nettet.

Dette estimerede klassebehov holdes op mod den forventede kapacitet i 2020 uden anvendelse af kapacitetspuljen. Det vil sige klassetallet, som blev overdraget til gymnasierne, da de overtog bygningsansvaret, tillagt det antal klasser, som gymnasierne har oplyst at have udvidet eller ville udvide med siden bygningsoverdragelsen ud over, hvad de måtte søge til i kapacitetspuljen.

Forskellen mellem disse to klassetal tages som udtryk for kapacitetsudvidelsesbehovet.

Tilsvarende beregning er foretaget for 2-årigt hf, dog med anvendelse af prognosen for udviklingen i antallet af 17-årige i stedet for antallet af 16-årige. Der er kun få og små behov for udvidelser af kapaciteten til 2-årigt hf, og disse forudsættes imødekommet gennem de nye udbud af 2-årigt hf, der er godkendt de seneste år. Den lokalekapacitet, der hidtil er anvendt til 2-årigt hf på institutioner, der udbyder både 2-årigt hf og stx, forudsættes fortsat anvendt til 2-årigt hf.

Hvis det beregnede kapacitetsudvidelsesbehov i en kommunegruppe er nul eller negativt, herunder på tværs af stx og hf, vil alle ansøgninger fra stx-udbydere, der ligger inden for kommunegruppens område blive afvist.

Det kan dog komme på tale at imødekomme en ansøgning fra en udbyder i kommunegruppen, hvis denne udbyder ligger trafikalt godt for elever fra en nabokommunegruppe, hvor der er et kapacitetsbehov, der er større end det antal klasser, der er søgt om fra udbydere i denne nabokommunegruppe.

Hvis det beregnede kapacitetsudvidelsesbehov i en kommunegruppe er positivt, og samtidig større end eller lig med summen af ansøgninger om udvidelser fra udbydere i gruppen, vil alle ansøgninger med gode projekter blive imødekommet, i det omfang den geografiske fordeling af behov og ansøgninger er hensigtsmæssig.

Hvis det beregnede kapacitetsudvidelsesbehov i en kommunegruppe er positivt, men mindre end summen af ansøgninger om udvidelser fra udbydere i gruppen, vil der blive set på, dels hvordan fordelingen af elever og klassekapacitet harmonerer på kommuneniveau inden for gruppen, dels hvor der fås en udvidelse, der er samfundsøkonomisk optimal i form af laveste udgift pr. ekstra lokale, herunder ud fra behovet for afledte udgifter til nye faglokaler.

STX	Uni-C STX 1- 3g.	Kommune- andel af landsbestand (UNI-C)	Cøsa STX+ pre/IB + teamDK 1.g (2011)	Kommune- fordeling af 1-g bestand 2011	Befolkningsfremskr. 2020-index (udgangspunkt 2011)	Fremskrivning af kommunefordeling af 1.g bestand (tilgang af 1.g) 2020	Stamklassesb ehov	Kapacitet 2009	Egen udvidelse	Overvejelser om ønsket ekstra kapacitet	Ønsket kapacitet 2020 i alt	Ansøgt kapacitet	Manglende kapacitet før pulje
Område A: København	6.493		2.997	2.683		2.647	305	252	19	30	301		34
København	4757	0,0629		1.966	1,0571	2.078	223	24	0	3	27	3	
1 Christianshavns Gymnasium			247	0		0	0	33	0	6	39	6	
2 Gefion Gymnasium			373	0		0	0	19	2	4	25	4	
4 Københavns åbne Gymnasium			265	0		0	0	27	4	3	34	3	
5 Nørre Gymnasium			330	0		0	0	21	6	6	33		
6 Rysensteen Gymnasium			310	0		0	0	19	2	0	21		
7 Sankt Annæ Gymnasium			223	0		0	0	36	0	0	36		
8 Ørestad Gymnasium			445	0		0	0						
Frederiksberg	929	0,0123		384	1,1593	445	48	27	2	4	33		
1 Falkonergaardens Gymnasium og HF-Kursus			275	0		0	0	24	0	0	24		
2 Frederiksberg Gymnasium			240	0		0	0						
Dragør	261	0,0035		108	1,0659	115	12						
Tårnby	546	0,0072		226	0,9288	210	22	22	3	4	29	9	
1 Tårnby Gymnasium			289	0			0	215	12	37	264		42
Område B: Nord for København	6.257		2.722	2.585		2.515	269						
Gentofte	1870	0,0247		773	0,9735	752	81	21	0	3	24	3	
1 Aurehøj Gymnasium			258	0		0	0	27	1	8	36	11	
2 Gammel Hellerup Gymnasium			367	0		0	0	21	0	7	28	6	
4 Ørdrup Gymnasium			255	0		0	0	21	2	4	27	6	
5 Øregård Gymnasium			320	0		0	0						
Gladsaxe	1145	0,0151		473	0,9086	430	46	31	0	5	36		
1 Gladsaxe Gymnasium			369	0		0	0						
Lyngby-Taarbæk	1131	0,0150		467	0,9866	461	49	33	2	4	39		
1 Virum Gymnasium			381	0		0	0						
Furesø	665	0,0088		275	0,9189	253	27	28	7	0	35		
Rudersdal	1446	0,0191		598	1,0366	619	66	33	0	6	39		
1 Birkerød Gymnasium HF IB & Kostskole			394	0		0	0	174	16	9	199		13
2 Nærum Gymnasium			378	0		0	0						
Område C: Nordsjælland	4.923		1.831	2.034		1.896	203						
Hørsholm	590	0,0078		244	0,9415	230	25	30	0	0	30		
1 Rungsted Gymnasium			262	0		0	0	24	0	0	24		
Allerød	531	0,0070		219	0,8905	195	21						
1 Allerød Gymnasium			241	0		0	0	30	6	0	36		
Hillerød	915	0,0121		378	1,0420	394	42						
1 Frederiksborg Gymnasium og HF			357	0		0	0						
Helsingør	1088	0,0144		450	0,9014	405	43	19	2	9	30	9	
1 Helsingør Gymnasium			239	0		0	0	33	4	0	37		
2 Espergerød Gymnasium og HF			355	0		0	0						
Fredensborg	747	0,0099		309	0,8636	267	29						
Gribskov	667	0,0088		276	0,9333	257	28	24	0	0	24		
1 Gribskov Gymnasium			212	0		0	0						
Halsnæs	385	0,0051		159	0,9305	148	16	14	4	0	18		
1 Frederiksværk Gymnasium og HF			165	0		0	0						

[illegible]